

KDY A JAK PROVOZOVAT KAMEROVÝ SYSTÉM

● **Na stavbách často používáme kamerové systémy, abychom ochránili stavbu a uskladněný materiál. Poslední dobou se nám bohužel hromadí stížnosti sousedů, kteří nesouhlasí s umístěním kamer. Samozřejmě, že je ochrana osobních údajů pro naši společnost důležitá. Ale ještě důležitější je pro nás ochrana našeho majetku, zvláště dnes, kdy bychom ukradený stavební materiál následkem postcovidové poptávky jen velmi těžko doobjednali. Co můžeme udělat, aby si sousedi nestěžovali?**

Vaše otázka je velmi relevantní nejen pro ochranu probíhajících staveb, ale i pro monitorování již dokončených nákupních center, kanceláří i rodinných domů. Proto níže shrneme nejdůležitější požadavky na kamerové systémy.

Kamerový systém v zásadě podléhá ustanovením GDPR, jestliže lze na základě přenášeného obrazu či záznamu přímo či nepřímo identifikovat konkrétní fyzické osoby. Je-li splněn tento požadavek, platí povinnosti z GDPR jak pro velkou stavební firmu, tak i pro soukromého majitele rodinného domu (s níže uvedenou výjimkou).

GDPR obsahuje výjimku pro fyzické osoby ohledně zpracovávání údajů při výlučně osobních či domácích činnostech. Mnoho vlastníků rodinných domků se však na ni nemůže dovolávat, neboť jejich kamerový systém zabírá i veřejná prostranství (chodníky, ulice atd.) či sousední pozemky, a proto v jejich případě nejde o výlučně osobní či domácí činnosti.

GDPR mohou podléhat i monitorovací systémy, které primárně nepoužívají kamerové systémy. V době covidové větší obchody zavedly systémy pro počítání zákazníků, aby dokázaly vyhovět vládním opatřením na maximální počet zákazníků v obchodě. Mnoho těchto systémů využívá nicméně pro počítání zákazníků senzory, které nesnímají video. Pro nastavení a řešení problémů jsou tyto systémy ale mnohdy vybaveny kamerou, a jejich provozovatelé musejí proto splnit povinnosti definované v GDPR.

Pravděpodobně největší výhodou GDPR je jeho rozsah působnosti v celé Evropské unii a ve státech Evropského hospodářského prostoru. Díky tomu i my v Česku můžeme čerpat z podrobné metodiky Evropského sboru pro ochranu osobních údajů, který je složený ze zástupců úřadů členských států EU pro ochranu údajů a evropského inspektora ochrany údajů. Tato metodika, reprezen-

tující „best practise“ z pohledu úřadů, je sjednocena pro celé území EU a poskytuje podrobné návody a vysvětlení. Provozovatelé kamerových systémů by jí proto měli věnovat přinejmenším zvýšenou pozornost. Přímo pro kamerové systémy byly vydány „Pokyny 3/2019 ke zpracování osobních údajů prostřednictvím videotechniky“, které byly naposledy aktualizovány v roce 2020.

Při instalaci kamerového systému je elementární správné umístění a nasměrování kamer. Kamery samozřejmě nesmí zasahovat do soukromí jiných osob, není-li k tomu zákonný důvod. Dle § 86 občanského zákoníku nelze bez svolení dotyčné osoby narušit její soukromé prostory, sledovat její soukromý život nebo pořizovat o tom obrazový záznam. Je-li kamerový systém na pracovišti, musí být jeho provoz v souladu s pracovněprávními předpisy, zejména s § 316 zákoníku práce.

Dále musí kamerový systém splňovat požadavky na zákonnost zpracování osobních údajů dle GDPR. Jinými slovy, zpracování osobních údajů musí být prováděno v souladu s právními tituly uvedenými v článku 6 GDPR. Nejčastěji je zpracování nezbytné pro účely oprávněných zájmů provozovatele kamerového systému (např. ochrana majetku či zdraví). V praxi to znamená mimo jiné: Kamerový systém nepřiměřeně nezasahuje do soukromí druhých (tzn. nezabírá například pozemek souseda) a kamerový systém nezabírá ani veřejná prostranství (chodník, ulice, náměstí), není-li to nutné pro identifikaci případného útočnicka proti plášti budovy nebo oplocení.

Samozřejmě jsou výše uvedené zásady pouze orientační. Jelikož je cílem GDPR vyvažovat zájmy správce se zájmy ostatních, lze ve specifických případech zabírat veřejné prostranství i ve větším rozsahu (např. při opakovaných závažných útocích proti obydlí provozovatele kamerového systému z veřejného prostranství).

Provozovatel kamerového systému, ať už jde o velkou stavební společnost či obyvatele rodinného domku, musí dodržovat veškeré povinnosti, které klade GDPR na správce. Na první pohled lze odhalit porušení zejména dvou povinností. Kromě již zmíněné zákonnosti zpracování (článek 6 GDPR, např. bezdůvodné zabírání sousedního pozemku či veřejného prostranství) je to nezbytné informování subjektů údajů (články 12 a 13 GDPR).

V praxi lze vidět mnoho cedulí upozorňujících na přítomnost kamerových systémů, které jsou v rozporu s GDPR. Velmi časté je špatné umístění cedule, nutící subjekty údajů vkročit do záběru kamery, aby si mohli přečíst údaje na ceduli uvedené. Subjekt údajů musí být rovněž schopen odhadnout, kterou oblast kamera zachycuje, aby mohl předejít dohledu nebo v případě potřeby přizpůsobit své chování.

Kromě umístění cedule o kamerovém systému je důležitý i její obsah. Článek 13 GDPR jasně stanoví velké množství údajů, o kterých by měl správce informovat. Poslední dobou se rozšířil tzv. vrstvený přístup, kdy jsou subjekty údajů informovány ve dvou vrstvách. Před vstupem do monitorové oblasti jsou vylepeny menší cedule s nejdůležitějšími informacemi (tzv. první vrstva), zahrnující mimo jiné: podrobnosti o účelech zpracování; totožnost správce, práva subjektu údajů, popř. oprávněné zájmy sledované správcem, popř. kontaktní údaje pověřence pro ochranu osobních údajů a popř. lhůta uchovávání záznamu.

Výše zmíněné Pokyny Evropského sboru pro ochranu osobních údajů obsahují vzor výše popsané cedule v modré barvě (velmi užitečná pomůcka), která se mimo jiné velmi rozšířila v sousedním Německu.

Často se setkáváme s názorem, že je dostačující, když jsou účinně chráněny osobní údaje. Takovéto vnímání GDPR je bohužel velmi rozšířený omyl. GDPR vyžaduje nejen dodržování zásad zpracování osobních údajů, ale každý správce musí být schopen toto dodržení souladu doložit (článek 6 odst. 2 GDPR). V případě kamerového systému může být provozovatel pokutován i při přiměřené a adekvátní instalaci kamery, chybí-li odpovídající dokumentace pro účely ochrany osobních údajů.

Závěrem. Chápeme, že v dnešní době jsou stížnosti občanů spojovány s porušováním zákonů a jejich práv. Porušený zákon však sám stížnost neseptí, za každou stížností stojí nespokojený občan, kterého ovládají často neoprávněné obavy. Proto je důležité preventivně zabránit vzniku těchto obav, například z neoprávněného sledování hrajících si dětí u bazénu kamerovým systémem na sousední budově. Požadavky GDPR na kamerový systém mohou posloužit jako dobrá pomůcka. ■

Dr. iur. Tomáš Chmelík, LL.M.
Usazený evropský advokát (ČR)
advokátní kancelář bpv Braun Partners